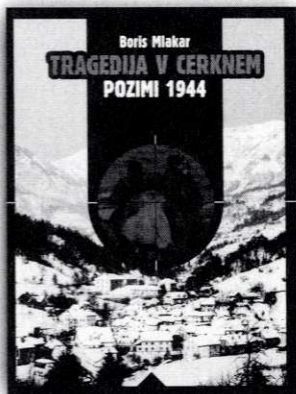

OŽIVEL SPOMIN NA TRAGEDIJO

Vsakomur se je kdaj zgodilo, da je dolga leta v sebi utišal spomin na kak dogodek, pa se je ta spomin nena doma obudil in oživel, ko nas je nekdo opozoril na določena dogajanja. Ta občutek smo imeli v četrtek, 14. t.m., ko se je v prostorih obnovljenega muzeja v Cerknem zbralo več kot sto ljudi na predstavitvi knjige dr. Borisa Mlakarja *Tragedija v Cerknem pozimi 1944*.

Ostale knjige letošnje zbirke GMD, o kateri je uvodoma kratko spregovoril predstavnik družbe Tavčar, so seveda stopile na drugo raven, saj je bilo očitno, da je v ljudeh še vedno živ spomin na tisti tragični teden konec januarja in na začetku februarja 1944, ki je neizbrisno zaznamoval Cerkljane tistega časa, a tudi povojne generacije, zlasti sorodnike nedolžnih žrtev na Lajšah.

Enajsti zvezek letošnje zbirke *Naše korenine* je namreč posvečen nemškemu napadu na partijsko šolo in poboju 47 tečajnikov ter posledični represaliji partizanskih oblasti, ki so odpeljale in usmrtila štirinajst domačinov. Zelo umesten je bil zato uvod v predstavitev. O tragičnih dimenzijah medvojnega dogajanja je namreč razmišljal zgodovinar dr. Damijan Guštin, ki je ugotavljal, kako je nasilje v različnih oblikah in razsežnostih sestavni del vsake vojne in kako se ne smemo sprenevadati, ko govorimo o trpljenju ljudi, zlasti civilnega prebivalstva. Avtor knjige Mlakar pa se je v svojem nastopu najprej spomnil, kako se je osebno seznanjal s to tragično zgodbo in kako je dolga leta zbiral arhivsko gradivo, časopisne vire, predvsem pa pričevanja domačinov, partizanskih vojaških predstavnikov, VOS-a in celo dveh nemških vojakov, da je nastala ta knjiga, ki zadobiva

pomen in vlogo očiščenja nekoga spomina. Seznanjanje javnosti z resničnim dogajanjem pa je imperativ za zgodovinarja. Mlakar je tako tudi ob predstavitvi v Cerknem poudaril, da je potrebno glede na vse zbrano gradivo in pričevanja potrditi, da so bile žrtve na Lajšah nedolžne. Živahna razprava, ki je sledila, je pokazala, da je spomin na te tragične medvojne razmere še vedno živ. Mnenja so mestoma bila tudi deljena, a vseeno nesporno enotna, da je potrebno ob teh tragičnih dogodkih spregovoriti z objektivnostjo in tehtnostjo dokumentov in dokazov. Izražena je bila zato misel, da bi bilo potrebno glede na dokazana dejstva vendar spraviti s spomenika trditev, da so bili pobiti tečajniki in partizani žrtve "be-logardističnega izdajstva".